

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI MIEJSKIEGO
PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2019-
2021
ZA OKRES I-XII 2020 rok**

TOMASZÓW MAZOWIECKI LUTY 2021

Miejski Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 został przyjęty Uchwałą nr V/50/2019 Rady miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 14 lutego 2019 r.

Celem głównym Programu jest **„Rozwijanie zintegrowanego i spójnego systemu działań na rzecz dziecka i rodziny w zakresie wzmocnienia przez nią funkcji opiekuńczo - wychowawczej”**.

Miejski Program Wspierania Rodziny skierowany jest do rodzin z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego. Szczególną grupą adresatów Programu stanowią rodziny doświadczające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Głównym realizatorem i koordynatorem Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 - 2021 jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim w partnerstwie z instytucjami samorządowymi , organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami realizującymi zadania w zakresie wspierania rodziny na terenie miasta.

Załączone sprawozdanie zawiera działania podejmowane na rzecz rodziny za 2020 r.

CEL I
WSPIERANIE SYTUACJI RODZIN POPRZEZ ZASPOKOJENIE
PODSTAWOWYCH POTRZEB SOCJALNO-BYTOWYCH

Cel pierwszy realizowany był poprzez podejmowanie następujących zadań:

- zapewnienie rodzinom wsparcia w formie świadczeń pieniężnych,
- zapewnienie rodzinom pomocy rzeczowej,
- zapewnienie dożywiania dzieciom w żłobkach, przedszkolach i szkołach,
- zapewnienie mieszkania chronionego,
- podejmowanie działań na rzecz rodzin posiadających zadłużenie w czynszu,
- współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej:

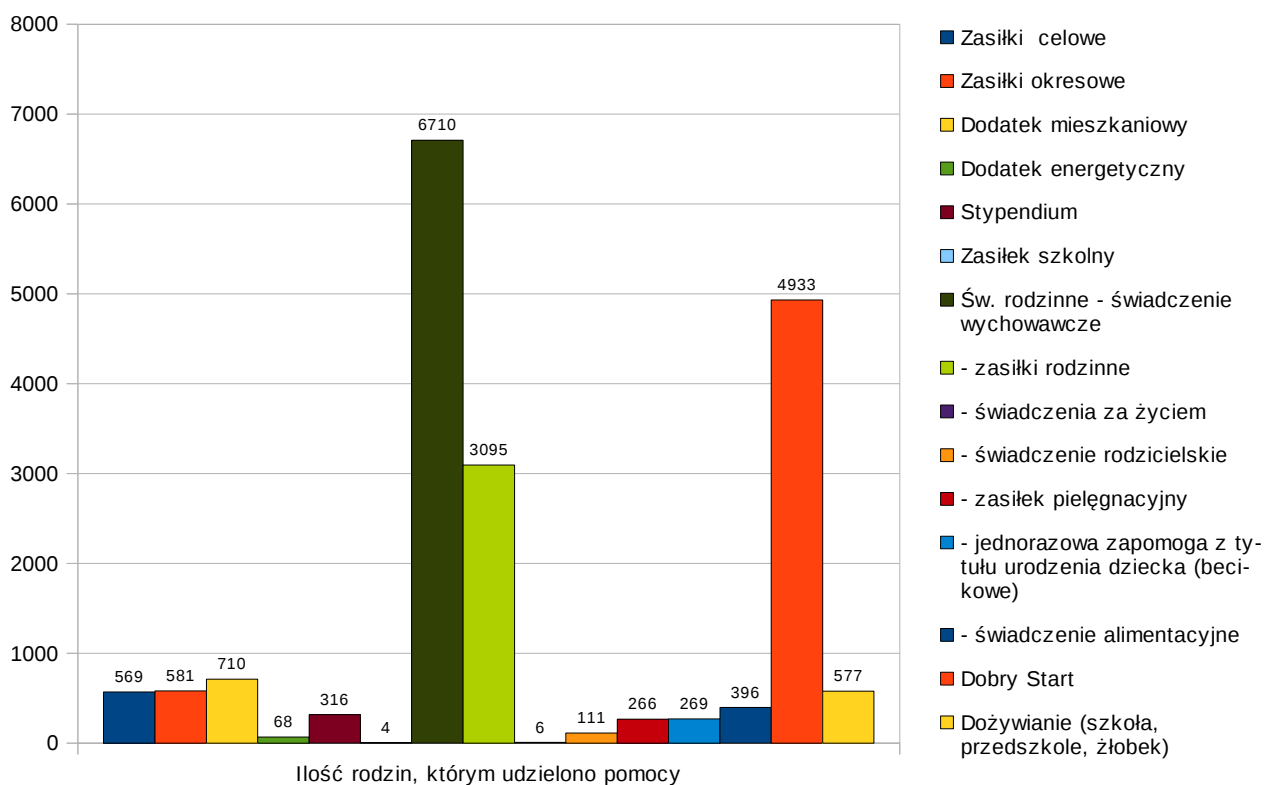
Tabela nr 1

Zapewnienie rodzinom wsparcia materialnego, dożywiania dzieciom w żłobkach, przedszkolach i szkołach w okresie I-XII 2020r.

Lp.	Rodzaj pomocy	liczba rodzin, którym udzielono pomocy
1	Zasiłki celowe	569
2	Zasiłki okresowe	581
3	Dożywianie (szkoła, przedszkole, żłobek)	577
4	Dodatek energetyczny	68
5	Dodatek mieszkaniowy	710
6	Stypendium	316
7	Zasiłek szkolny	4
8	Świadczenia rodzinne	
9	- świadczenie wychowawcze	6710
10	- zasiłki rodzinne	3095
11	- świadczenia za życiem	6
12	- świadczenie rodzicielskie	111
13	- zasiłek pielęgnacyjny	266
14	- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (becikowe)	269
15	- świadczenie alimentacyjne	396
16	- Dobry Start	4933

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim

Zapewnienie rodzinom wsparcia materialnego i dożywiania dzieci

Rodzaj pomocy

Tabela nr 2

Pomoc rzeczowa w okresie I-XII 2020r.

Fundacja „ Arka Nadziei”	żywność	99 rodzin
MOPS	środki czystości	14 rodzin
Organizacje pozarządowe PCK	odzież	7 rodzin

Zródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim, Fundacja „Arka Nadziei”, Polski Czerwony Krzyż.

Ośrodek zabezpieczał również tymczasowy pobyt - rodzinom dotkniętym przemocą oraz znajdujących się przejściowo w trudnej sytuacji życiowej w formie mieszkań chronionych.

W **2020r.** funkcjonowało **6 mieszkań chronionych:** przy ul. Jana Pawła II, Jerozolimskiej, Krzyżowej, Warszawskiej, Legionów i Wschodniej. W mieszkaniach tych przebywało **8 rodzin w tym 12 dzieci.** Ośrodek nie ponosił opłat za czynsz, jedynie należności wynikające z zawartych umów z Zakładem Energetycznym oraz Tomaszowskim Towarzystwem Budownictwa Społecznego za energię elektryczną, śmieci, wodę. W ramach pobytu podopieczni realizowali plan usamodzielnienia. W indywidualnym planie usamodzielnienia zawarte były cele zmierzające do osiągnięcia pełnego usamodzielnienia całej rodziny, wskazówki działań, kolejnych etapów

uniezależnienia od pomocy społecznej. Rodziny, których dochód nie przekracza progu kryterium dochodowego określonego w Ustawie o pomocy społecznej z 12 marca 2004r. (Dz. U z 2020r. poz.1876 z późn. zm.) nie ponosiły żadnej odpłatności za eksploatację mieszkania chronionego. W sytuacjach, kiedy dochód rodziny przekroczył próg kryterium dochodowego, MOPS naliczał odpłatność za użytkowanie mieszkania chronionego zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej Nr LXIV/540/10 z dnia 27.10.2010 r. Przyznanie pobytu następuje zgodnie z regulaminem mieszkań chronionych w drodze decyzji administracyjnej na okres 24- miesięcy.

Tabela nr 3

Odpłatność za pobyt w mieszkaniu chronionym w okresie I-XII 2020r.

0%	5 rodzin
25%	2 rodziny
50%	1 rodzina
75%	2 rodziny
100%	1 rodzina

Zródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim

MOPS przy udziale TTBS prowadził również działania na rzecz zmniejszenia zadłużenia w czynszu. W 2020 roku podpisano kontrakty socjalne z 2-rodzinami na rzecz zmniejszenia zadłużenia poprzez odpracowanie długu. Jedna rodzina odpracowała zaległości w czynszu, natomiast druga rodzina w dalszym ciągu odpracowuje zaległości. Pandemia ograniczyła w dużym stopniu możliwość podejmowania działań przez rodziny w odpracowaniu zaległości w czynszu.

Tabela nr 4

Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej w okresie I-XII 2020r.

1	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w 2020 r.	15
2	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	138
3	Poniesione koszty	1 043 075,28zł

Zródło : Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim

Cel II

WZMACNIANIE KOMPETENCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH RODZICÓW PRZEŻYWAJĄCYCH TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI RODZIELSKICH

Cel II realizowany był zgodnie z ustawą o Wspieraniu Rodziny oraz Systemie Pieczy zastępczej z dnia 09 czerwca 2011 roku poprzez:

- wsparcie rodzin przez asystenta rodziny,
- prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny dysfunkcyjnej

- po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny,
- prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami,
- udzielanie specjalistycznego poradnictwa rodzinnego,
- prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinach mających problem w wypełnianiu swoich funkcji,
- działania aktywizujące zawodowo i społecznie członków rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
- zapewnienie dzieciom z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej możliwości uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez placówki wsparcia dziennego, na terenie miasta.

W realizację w/w celu zaangażowane były następujące służby: Sąd Rejonowy, Komenda Powiatowa Policji, Placówki Oświatowe.

Tabela nr 5

Wsparcie rodzin przez asystenta rodziny w okresie I-XII 2020r.

Liczba zatrudnionych asystentów	4
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	75 (w tym z postanowienia sądu 10)
Liczba dzieci w tych rodzinach	171

Zródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim w 2020 roku zatrudniał 4 asystentów rodzinnych. Praca asystenta rodziny polega przede wszystkim na wspieraniu rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych i opiera się na realizacji wspólnie stworzonego planu pracy z rodziną. Wsparcie asystenta rodziny ma na celu pomoc w wypełnianiu codziennych obowiązków i zadań, motywowania do podejmowania określonych działań, podtrzymywanie więzi uczuciowych w rodzinie, budowanie poczucia sprawczości, wspieranie w podnoszeniu umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego i kompetencji społecznych, w tym także podejmowania pracy i dopełniania spraw urzędowych. U podstaw pracy asystenta rodziny leży zasada pomocniczości, współpracy, dobrowolności, a także poszanowania godności i prawa do samostanowienia klientów.

Miejscem pracy asystenta rodziny jest miejsce zamieszkania danej rodziny bądź miejsce przez nią wskazane. Zakres jego zadań obejmuje cztery obszary:

- bezpośrednią pracę z rodzicami
- bezpośrednią pracę z dziećmi
- działania pośrednie realizowane na rzecz dziecka i rodziny oraz organizację własnego warsztatu pracy.

Szczegółowe zadania asystenta rodziny określa art.15 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wśród których wyróżniono m.in.:

- 1) opracowanie i realizację planu pracy z rodziną
- 2) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym

zdobyciu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego

- 3) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, wychowawczych z dziećmi i psychologicznych
- 4) wspieranie aktywności społecznej
- 5) motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych
- 6) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej
- 7) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin
- 8) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną
- 9) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny
- 10) sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach

W okresie I- XII 2020r. zakończono pracę z 22 rodzinami.

Tabela nr 6

Liczba rodzin z którymi zakończono pracę w okresie I-XII 2020r. w tym z powodu

osiągnięcie celów	10
zaprzestanie współpracy przez rodzinę	9 w tym: 4-rodziny zmieniły miejsce zamieszkania 1-osoba zakład karny(dzieci zabezpieczono w placówce) 1-rodzina nie podjęła współpracy 1-ojciec wychowujący samotnie syna zmarł(dziecko zabezpieczono w placówce) 2-rodziny zrezygnowały
z powodu braku efektów	3

Zródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim

Po zakończeniu pracy z rodziną prowadzony jest przez asystenta rodziny monitoring, który ma służyć ocenie jak funkcjonuje rodzina po zaprzestaniu współpracy. Monitoring trwa średnio:

- 3-miesiące.

W celu podnoszenia kwalifikacji asystenci rodziny w 2020r. wzięli udział w warsztatach „Wypalenie Zawodowe”, oraz konferencji społecznej pod nazwą” Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie”.

Tabela nr 7

Specjalistyczne poradnictwo rodzinne w okresie I-XII 2020r.

Liczba rodzin, którym udzielono poradnictwa psychologicznego w MOPS	392
Liczba rodzin, którym udzielono poradnictwa psychologicznego w PCPR	567
Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych z	145

rodziną	
---------	--

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Mazowieckim.

Tabela nr 8

Monitoring sytuacji dziecka w rodzinach mających problem w wypełnianiu swoich funkcji w okresie I-XII 2020r.

MOPS	Liczba monitorowanych rodzin	87
KPP	Liczba monitorowanych rodzin	32
Sąd Rejonowy kuratorzy	Liczba monitorowanych rodzin	118

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda Powiatowa Policji w Tomaszowie Mazowieckim.

Tabela nr 9

Działania aktywizujące zawodowo i społecznie członków rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym w okresie I-XII 2020r.

Prace społecznie użyteczne	18 rodzin
Podjęcie stażu	12 rodzin

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Tabela nr 10

Wsparcie rodzin wielodzietnych poprzez kontynuowanie i realizację Ogólnopolskiej oraz Tomaszowskiej Karty Dużej Rodziny 3+ w okresie I-XII 2020r.

Rodzaj karty	Liczba wydanych kart
Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny 3+ (tradycyjna)	404
Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny 3+ (elektroniczna)	250
Karta Tomaszowianina Duża Rodzina 3+	382
Karta Młodego Tomaszowianina 3+	756

Zródło: Urząd Miasta Wydział Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia w Tomaszowie Mazowieckim

Tabela nr 11

Placówki wsparcia dziennego (rodzaje) w Okresie I-XII 2020r.

Rodzaj placówki	W okresie I-VI 2020r.	W okresie VII-XII 2020r.
Liczba placówek o charakterze socjoterapeutycznym	2 placówki	2 placówki
Liczba placówek o charakterze opiekuńczo - wychowawczym	2 placówki	1 placówka
Liczba dzieci biorących udział w zajęciach	135	100

Zródło: Urząd Miasta Wydział Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia w Tomaszowie Mazowieckim

Na terenie Naszego miasta zapewniono dzieciom z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej możliwości uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez placówki wsparcia dziennego. Efektem udziału w zajęciach było wyrównywanie szans dzieci i młodzieży poprzez - zapewnienie opieki wychowawczej, tworzenie warunków do nauki i pomocy w nauce.

W związku z realizacją Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 odbywały się cykliczne spotkania przedstawicieli instytucji, służb miejskich i organizacji w celu opracowania nowych rozwiązań i dobrych praktyk na rzecz wspierania rodziny.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej zgodnie z art.10 Ustawy o wspieraniu Rodziny i Pieczy Zastępczej w 2017r. został powołany Zespół ds. Asysty Rodzinnej.

W okresie I-III 2020r. Odbyło się **14 spotkań** - które miały na celu poprawę funkcjonowania rodziny.

W spotkaniach brali udział przedstawiciele instytucji, które mają wpływ na diagnozę problemu lub organizację i realizację planu pomocy.

Byli to przedstawiciele Sądu Rejonowego, PCPR, KPP, placówek oświatowych

oraz organizacji pozarządowych. Liczba osób biorących udział w tych spotkaniach **od 4 - do 6 osób.**

Od miesiąca marca 2020 r nie odbyło się żadne spotkanie z uwagi na stan zagrożenia epidemiologicznego. Praca na rzecz rodzin prowadzona była w formie elektronicznej, oraz

w oparciu o kontakt telefoniczny pracownika socjalnego, asystenta rodzinnego, przedstawicieli Sądu Rejonowego , PCPR, KPP i przedstawicieli placówek oświatowych.

CEL III

KSZTAŁTOWANIE ŚWIADOMOŚCI I POSTAW RODZIELSKICH

W 2020 roku nie odbyły się z powodu pandemii żadne warsztaty, pogadanki oraz kampanie prorodzinne w tym festyny promujące pozytywny wizerunek rodziny.

CEL IV

PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ UMOŻLIWIAJĄCYCH POWRÓT DZIECKA DO RODZINY NATURALNEJ

Cel ten był realizowany przez 56 rodzin, które utrzymywały kontakty z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej.

Tabela nr 11

Wspieranie rodzin w działaniach zmierzających do powrotu dziecka do środowiska naturalnego w okresie I-XII 2020r.

Instytucja	Liczba planów pomocy dziecku przebywającemu w pieczy zastępczej	Liczba dzieci które powróciły do rodziny biologicznej
PCPR	15	4
MOPS	3	3

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Mazowieckim

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2020r. realizował Projekt „Kooperacja 3D-modelwielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin.” Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.5 Skuteczna pomoc społeczna realizowana w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Celem programu jest budowa lokalnej sieci współpracy i stworzenie spójnego i zintegrowanego systemu działań podmiotów funkcjonujących w środowisku lokalnym, aby poprzez współpracę osiągnięto maksymalne efekty wsparcia osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Liderem realizowanego projektu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim.

W ramach projektu Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współpracował z przedstawicielami lokalnych instytucji tj. Powiatowe Centrum Pomocy

Rodzinie, Wydział Polityki Społecznej i Promocji Zdrowia -Urząd Miasta, Wydział Edukacji- Urząd Miasta, Komendy Powiatowej Policji, Powiatowego Urzędu Pracy, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do wykonywania orzeczeń w sprawach karnych, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do wykonywania orzeczeń w sprawach rodzinnych i nieletnich, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Tomaszowskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego, Poradni Psychologiczno -Pedagogicznej, Ośrodka Rehabilitacji Dzieci i Osób Niepełnosprawnych, Wydział Edukacji- Starostwa Powiatowego oraz Wydziału Zdrowia i Spraw Obywatelskich- Starostwa Powiatowego w Tomaszowie Mazowieckim. W projekcie wzięło udział 5- rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Projekt realizowany będzie do 30 czerwca 2021 roku.

Ośrodek realizuje również pomoc dla rodzin w zakresie usług specjalistycznych. W 2020r. z tej formy pomocy skorzystały 4 -rodziny, w tym 4-dzieci. Pomoc realizowana była w zakresie :

- oligofrenopedagogiki
- neurologopedi
- rehabilitacji ruchowej
- integracji sensorycznej
- pomocy psychologa.